

570

108/119a

ACC. N:R M. 10278:1-3,

Landskap: Skåne Upptecknat av: J. Aug. Persson
 Härad: Bava m. fl. Adress: Bankgatan, Lund
 Socken: Bumlöv " " Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1947 Född år 1874 i Malmsö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hämtade s. 1-3.

Lu F 57.

skriv

/

△

Skriv endast på denna sida!

Halmtäckning i Skåne under olika tider af 1800-talet.

I Malmö och Lunds trakten täcktes det allment med s. k. långhalm, ältia slagtröskad rjghalm, och det var alltid direkt på fäkten, mitt öfver läkten, ofrån på halmens länds s. k. träpkäppar, längs att dessa, de voro af s. k. vallspjeler, eller en rakt bukspjeler som spars af vid roten en enkel tre alnar långa, sedan varte de upp igen, men nu fins det snart inga sådana mer, ty ballarne, kring vingarne äro nu så tät som järnradel med nacken lite väl staus.

Så bänds, det ^{med} pilevignar om kappen och läkten att höll fast halmens med, med cirka en 18 tumms mellanrum, och sedan kom nästa halmspikte och då så detta,

Wignarne tog i s. k. stamplar vid vägarna och voro cirka en 18 eller 20 tum långa, spetsades i ändan som stackes ned ofrån på läkten och kom upp nedanför detta och i en ågla af toppen, och sen bockades vigen och stackes ned under kappan, dessa pilar äro snart och äro borta.

När taket så var färdigt så spars det ner som det
hefta, med en s. k. licksiff, efter en s. k. skärebräda med
handtag ofrankä, och den var en 18 à 20 tom lång.

Det är det allment brukliga sättet att täcka med halm,
i min hemtrakt, som ryggning lades ryggstrån som
sattes i spår, med en lthäpinn i toppen, eller med en
rätt kort järnleak, då lades halm på på, ty där fanns
ju inte några läften mer, af ständer mellan ryggstrån
och ungefär 2 alnar eller så, det ryggades också med s. k.
halm koppel som band västis oförstas läftet.

På Österby eller i Österby Träde täckes på samma sätt
men, med harselkåppar istället som köper brundtys fos
byhandlaren, där bindes halmen på med s. k. kabbel
en sorts grof tråd som indränkt med tjättra, så att
inte kunna rullas, men när den metoden börjar vet jag
inte alls, det är utrotningen af piperna som först de
förändring i metoden att täcka. Träden är väst af hampa.
Nu har de börjar binda halmen på med stället, eller

Halmtäck-
ning.

Sid. 2.

rättare, sagt s. k. sepp den på utan tacksäggar, där
 ha den en s. k. kottla af plåt som lekare en vilken
 användes när de väfva stämpband, och förplader
 band och dylika, men den är ju öfverstyrrad.

Det kom till jag att se på "Kulturen" här i Lund, och
 där fanns det en man inne på loftet, som tog emot den
 när träparen stök per den på stöck, derne ut den
 igen till honom och det gick både fort och bra.

Några andra metoder att täcka med halm vet jag
 inte heller, och tror inte heller att några andra fins,
 men det kan ju vara möjligt att sif nigustans använ-
 des istället för halm, där denna saknas, eller sjögräs
 eller fiskgräs material, det kan vara möjligt.

Ibland ha de ryggat med tång eller spårrot, som är ju
 bättre än halm, ty den ryttades inte så fort.

Något brändeslag är läpten har heller inte användts,
 ej heller ha de ritlad ihop tacksäggen med något.